

Numărul 10 Bani

Adevărul

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE

INCEP LA 1 SI 15 ALE FIECAREI LUNI SI SE PLATESC TOT-DEUNA 'NAINTRE

In Bucuresti la casa Administratiei
Din Județe și Streinătate prin ma-
date postale.

Un an în tară 30 lei; în streinătate 50
Sese luni 15 " " 25
Trei luni 8 " " 13

LA PARIS, ziarul se găsește de vân-
zare cu numărul la kioscul No.
117, Boulevard St-Michel.

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

ANUNCIURILE

Din BUCUREȘTI și JUDEȚE se pri-
mesc direct la administrație.
Din PARIS la Agenția Liberă, C. Adam
și Agenția Havas.
Din STREINĂTATE, direct la admi-
nistrație și la toate Oficiile de
publicitate.

Anunțuri la pagina IV . . . 0,30 b. linia
" " III . . . 2,-- lei " "
" " II . . . 3,-- lei " "
Inserțiunile și Reclamele 3 lei rândul

UN NUMĂR VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAȚIA : Strada Nouă, 10

Director politic: ALEX. V. BELDIMANU

REDAȚIA : Strada Nouă, 10

PACATELE MONARHIEI

Noul nostru tarif vamal

MANEVRELE SI BOALA DE OCHI

Asociațiile de studenți

PULBEREA FARA FUM

Intunecimele Africei

Din Vaslui

RESPUNSLATOATE

Cutia cu scrisori

Bataia din camera portugeză

București 4 Septembrie

Pacatele Monarchiei

IV

Dacă Monarchia, prin însăși fi-
rea sa, păcătuiește grozav din punctul
de vedere politic, economic și
social, ea este — pentru veacul în
care trăim — un adevărat dezast-
ru din punctul de vedere moral.

Pentru ca să arătăm pustiirile
morale pe care le săvârșește Mo-
narchia, trebuie să împărțim pri-
virile noastre în două: de o parte,
să vedem ce înfrunare are princi-
piul și instituția Monarchiei asu-
pra poporului și, în special, asu-
pra poporului nostru; de altă par-
te, să pătrundem cu privire în
interiorul claselor culte și privi-
legiate, pentru a cerceta toate
patimile, toate defectele, rui-
na morală, pe care Monarchia
le introduce în singele acestor
clase și, mai cu seamă, în ce stare
de decădere a adus monarchia
noastră constituțională și ereditară
pe oamenii culți, pe oamenii bo-
gați, pe politicianii mari și mici.

Pentru astăzi ne vom mărgini
a discuta prima parte.

Este admis astăzi de toată lu-
mea, chiar de cei mai îndărătnici
reacționari, că vremea subjugării
claselor muncitoare nu va mai
dura mult, că emanciparea econo-
mico-socială și, prin urmare și cea
politică a popoarelor nu este de-
parte, sau cel puțin nu mai este
socotită ca ceva nerealizabil.

Astăzi nu va mai putea ni-
menii să susțină că poporul e fă-
cut pentru a munci și a răbda
pentru alții și prietenii lui adevă-
rați caută ca prin toate mijloacele
permise de diferitele organizații
ale Statelor să-l lumineze asupra
menirei sale, asupra rolului său
adevărat în viitorul cel mai apropiat.

Dar, dacă nimeni nu va afirma
azi că poporul e făcut pentru a
fi rob, tot atât de sigur nimeni
nu va putea spune, cu bună-cre-
dință, că Monarchia nu se îngri-
jește de viitor, că ea va putea
exista, că ea — reprezentanta pa-
tentată a claselor dirigente — va
putea merge mână în mână cu
domnia poporului.

Nici chiar Suvranii înșiși nu
merg cu iluziile așa de departe
și purtarea lor, în toate țările, do-
vedește că ei caută să 'și apere
pelea.

În Belgia, sub Monarhul cel
mai constituțional, revendicările
populare întâmpină cele mai mari
pedicli; iar în Germania, cine nu
știe câte mizerii au de îndurat
acea care s'au devotat cauzei po-
porului; în Anglia, modelul consti-
tuționalizmului și al Parla-
mentarizmului, monarchiștii caută să în-

șele poporul înscriind în progra-
mele lor principii care 'i surd, dar
în care dinșiși nu cred; iar cei ce
vor să dea lucrurile pe față sunt
sau închiși, sau bătuiți, sau per-
secutați până la singe.

Dar dacă activitatea monarchică
contra revendicării populare ar
consista numai în brutalitate, în
rațiunea pumnului sau a închiso-
rei, n'ar fi nimic; din potrivă, ca-
racterele democrațiilor s'ar oțeli și
lupta ar fi mai înverșunată, dar
mai scurtă.

Monarchia însă se întemeiază
pe corupțiune și minciună, încă de
când au apărut pe lume primii
despoți.

Pentru a împiedica mișcările po-
pulare — tot-d'una periculoase
pentru instituția monarchică — Su-
veranii și sateliții lor dispun de o
țesătură de mijloace de corupțiune
și înșelare, cum rar se poate în-
chipui.

Profitând de ignoranța, de su-
perstițiile și de puțină inteligență
de care clasele desmoștenite su-
fer încă de pe vremea monarchi-
lor trecute, suveranii actuali caută
ca, prin toate mijloacele, să îm-
pedice răspândirea culturii în mase
și incurajează toate sistemele de
exploatare a poporului inconștient.

Rolul Monarchiei în cultură, mai
cu seamă la noi în țară, este a-
tât de mărsav, în cât nu putem
intra în amănuntele lui fără a nu
fi siliți să cităm numele acelor Ro-
mâni nenorociți și fără scrupului,
care s'au făcut instrumentele Re-
galității în paguba luminării po-
porului roman.

Școala rurală este lăsată într-o
situație fără seamăn de mizera-
bilă, nu se permite nimănui să se
ocupe de educația țeranului; iar
acea, care sunt oficial puși pen-
tru aceasta, îl instruesc să înghită
și să rabde.

Cazarma, cu care actualul prim-
ministru se lauda că luminează și
instruește pe fiii țărânilor, este
leagănul tâmpirei minții și a în-
josirei caracterului.

Când se găsesc țărani mai deș-
tepți, cari vor să trăim în Par-
lament oamenii de ai lor, atunci
ițele păiajenului monarchic se pun
în mișcare și acei reprezentanți
țărânești devin un Dincă Skileri,
un Mucenic Dinescu, un Dobrescu-
Argeș.

Acest din urmă a dat de păcat,
mai cu seamă din pricină că a
fost lingușit și ridicat mai sus de
cât merită de către guvernanti
actuali.

Unde corupțiunea nu reușește,
acolo Monarchia nu se sfiește de
a recurge la minciună și exem-
plul ne vine tot din patria Re-
gelui nostru.

Wilhelm II, văzând că nu reu-
șește cu legile excepționale, cu
mâna de fier a lui Bismarck; vă-
zând că nu poate corupe pe nici
un democrat, a recurs la minciună.
S'a pus în capul unei mișcări de
ocrotire a poporului muncitor, cre-
zând că va ademeni pe acesta și
il va face să se devoteze Suvera-
nului; dar iluzia a fost de scurtă
durată. Cu tot congresul pentru
ocrotirea muncii, provocat de el
la Berlin; cu toată convocarea de-
legaților muncitorilor germani; cu
toată amabilitatea ce Împăratul a
arătat delegaților uvrilor, nimeni
n'a putut fi înșelat și lumea, care
rămăsese un moment uimită neîn-
țelegând tactica lui Wilhelm II,
azi e perfect convinsă că a fost o
simplă stratagemă, a cărei bază

era minciuna cea mai... monar-
chică.

Zadarnice vor fi toate silințele
Suvranilor de a lega ce-i dezle-
gat din fire: Poporul cu Monar-
chia și adevărul, dreptatea și cin-
tea tot vor învinge corupțiunea,
minciuna și imoralitatea monarchică.

Rep.

TELEGRAME

RIO-DE-JANEIRO, 3 Septembrie. —
Alegerile legislative au început în cea
mai mare liniște; cu toate acestea tru-
pele sunt consemnate.

SOUTHAMPTON, 3 Septembrie. —
Din cauza unei noi greve parțiale, toate
dourile au fost închise.

PARIS, 3 Septembrie. — Aseară a
fost un duel între D. Mermeix și D.
Dumonteil, deputat din Aisne. D. Mer-
meix a fost grav rănit.

LONDRA, 3 Septembrie. — Regina
României pleacă mâine în Irlanda unde
va sta două săptămâni.

Noul nostru tarif vamal

Politische Correspondenz din Vie-
na se ocupă de viitorul regim eco-
nomic al României.

Ideea care pare a predomina în
acest moment este aceea a unei pe-
riode de experiență ce trebuie să se
facă cu un tarif autonom stabilit în-
tr'un mod foarte rațional, care să
nu jignească pe nimeni dar care să
fie socotită de condițiunile necesare
pentru existența industriei române
precum și de interesele consumato-
rilor.

Tarifele convenționale actuale pot
fi taxate de fantaziste; ele stabilesc
niște taxe a căror maximum nu în-
trece peste 5% din valoare, pe când
dacă câte-va industrii vor putea să
lupte cu produsele similare străine
încărcate cu o taxă de 8%, altele
nu vor putea rezista, afară numai
dacă li s'ar acorda un avantaj de
20%.

Tariful autonom va trebui să fie
seamă de aceste exigențe particulare.

Triumful revoluției din Elvetia

BERNE 3, Septembrie. — Consiliul
federal a însărcinat pe procurorul
federal să deschidă o anchetă asu-
pra evenimentelor din Tessin.

Comisarul federal a decretat că
la 5 Octombrie să se organizeze un
plebiscit în Cantonul Tessinului
pentru revizuirea Constituției.

Manevrele și boala de ochi

Având în vedere timpul manevre-
lor, întrebăm pe D. General Vlă-
descu, ce face cu raportul D-lui in-
spector general Doctor Severin, a-
supra boalei de ochi de care suferă
tot regimentul 2 de roșiori de la
Slobozia? Ce face cu raportul și cu
telegrama medicului de corp 3 de
armată, doctor Georgescu, relativ tot
la această boală? Căci atât D. ge-
neral dr. Severin, cât și colonelul
dr. Georgescu, având în vedere ma-
nevrele, au opinat și au și înaintat
zișele rapoarte în sensul ca să nu
ia parte la manevre regimentul 2 de
roșiori, de oare-ce va contagiona și
pe celelalte regimente cu care va
veni în contact.

Nu numai atât: în raport a spus
că nici rezerviștii acestui regiment,
concentrați pentru timpul manevrelor,
să nu vie la regiment, ca nu im-
bolnăvindu-se să ducă boala în sa-
lete lor după deconcentrare. E încă
timp ca D. ministru să revoace ordinul
dat regimentului de a pleca la Têr-
goviște și să l'oprească de a primi pe

rezerviști cari vor fi mediul de trans-
mitere al Conjunctivitei în toată țara.

Serviciului sanitar civil îi incumbă
chiar datoria de a se ocupa foarte
de aproape de flagelul ce amenință
a bantui populația rurală, prin mē-
surile nechibzuite ce se iau de Mi-
nisterul de rezbel.

Ar fi timp, credem, ca să se scu-
tească nenorocita populație rurală și
de această pacoste, iar D. Ministru,
cărui-a poate încă nu 'i-au venit
până la urechi țipelele de durere
ale celor ce rămân orbi și ale pă-
rinților lor, să se ocupe de această
afacere care 'l privește direct pe
D-sa ca Ministru al departamentu-
lui oștiresc.

Nu 'și poate cine-va închipui pe-
ricolul când dintr'un regiment în-
treg nu sunt de cât ofițeri sănătoși;
venind rezerviștii se vor bolnăvi și
ei sigur. Va să zică, 400 de soldați
plus 130 rezerviști fac 530 oameni,
din cari scăzând 180 pe care 'i are
regimentul la spitalele din Galați și
București, rămâne cu 350 oameni
bolnavi cari valorează cu 350 fo-
care de infecție, ce vor avea a se
întâlni la manevre cu alte două sau
trei regimente pentru a forma o bri-
gadă.

Socotind la fie-care regiment nu
mai puțin de cât câte 100 rezerviști
sosiți, și zicând că nu toți dar 50
dintr'o sută se vor bolnăvi, fac de la
4 regimente 200 bolnavi pe cari
corpurile respective 'i licențiază după
manevre.

Ce să mai facem socoteli pe anu-
mite regimente, când flagelul se în-
tinde neîmpedecat în toată țara!

Noi ne facem datoria de a sem-
nala răul, iar celor în drept le ră-
mâne timpul a 'l împedeca.

Argus.

Pulberea fără fum

MONOSPETRI, 3 Septembrie. — Azi s'a
făcut prima încercare cu pulberea fără
fum. 77 batalioane, 36 de escadroane
și 128 tunuri au întrebuințat această
pulbere în timp de mai mult de patru
ore fără ca fumul să se vadă, dar s'a
demonstrat în același timp că tactica va
trebui să sufere mari modificări.

Manevrele s'au terminat printr'o retra-
gere a Corpului de la Sud.

Împăratul pleacă mâine în Germania.

Asociațiile de studenți

III

Dacă nici o altă asociație nu în-
trece splendoarea celor franceze,
studenții din alte țări nu au mai
puțin spiritul de asociație. Dar cei
mai mulți sunt cu totul alt-fel or-
ganizați.

În Elveția, ai cărei studenți s'au
disting prin mulțimea delegațiilor
trimise la serbările de la Mont-
pellier, nu e numai o asocia-
ție de Universitate. La Geneva,
la Zurich, etc., se găsesc mai multe
societăți cu banierile lor, cu ele-
gante și pitorești uniforme, cu bo-
gate eșarpe naționale, și în care
se admit studenții fără nici o de-
sebitare. Aci se poate vedea necre-
zutul fapt al bunului trai între
neamț și francez. Iar toate socie-
tățile, din punctul de vedere al ca-
maraderiei, stau strins legate între
ele. Cu toate acestea, forțele ne-
fiind unite, studenții elvețieni
nu pot ajunge așa departe în ceea
ce privește avantajele materiale
ce ar putea căpăta. — Tot la
Geneva există o societate a stu-
denților bulgari. Se știe cu ce ar-
doare un număr însemnat de tineri
bulgari studiază la Geneva,
la Aix, la Paris, etc. Ne bucură

aceasta pentru viitorul Bulgariei
din partea tinerilor noștri amici;
căci amici ne sunt acei cari la ser-
bările de la Montpellier și Marsi-
lia au primit pe delegații români
cu brațele deschise, visând o vi-
itoare confederațiune balcanică.

Studenții unguri au de aseme-
nea un fel de asociație care în-
ainte de toate predică un patrio-
tism împins până la șovinism. Ei
n'au găsit alt-ceva mai frumos de
oferit colegilor parisieni. cu oca-
ziunea inaugurării Sorbonei, de-
cât... portretul lui Kossuth. Orga-
nizația lor ține mijlocul între cea
franceză și elvețiană.

Asociațiile italiene sunt foarte
tinere și după modelul francez.
Așa seculara Bolonie, nu are a-
sociație de cât de un an și ju-
mătate.

Germanii au societăți de stu-
denți numeroase, dar toate în fe-
lul celor elvețiene; câte-va chiar
cu caracter medieval, având de
scop nu ușurarea studiilor, ci un
cavalierism demodat.

Olandezii unesc utulul cu dulcele,
Sociațiile lor numeroase, sau mai
adevărat zis cluburile lor, formând
de fie-care Universitate un corp
condus de un Senat de 5 aleși,
sub un președinte, oferă membri-
lor o bibliotecă, sale de lectură,
etc.; dar se ocupă pe o scară în-
tinsă de diferitele sporturi (ca-
notagiul, equitație, velociped, tir,
patinagiul, etc. și de alte distracții,
ca reprezentații dramatice, deba-
ting club (societăți de discuție:
câte o dată un orator părăsind
cuvintarea la mijlocul unei fraze,
următorul e dator a o continua
fără ezitare, și așa înainte) etc.

Formalitățile însă de admitere ale
candidaților (numiți Groen) sunt
din cele mai caraghioase: li se
impune ei fac oficiul de comisionari
ai celor vechi, sunt la dispoziția
lor și trebuie să 'i distreze, servin-
du-le chiar ca țintă a glumelor lor,
fără ca să arate cel mai mic semn
de nerăbdare. Din această cauză
cluburile din Olanda sunt în de-
cădere.

În Anglia nu sunt societăți propriu
zise de studenți, de și aceștia sunt
foarte numeroși. Aceasta e dato-
rit modului cum e organizat în-
vățământul superior acolo; căci
se știe că mai nu există școli su-
perioare depinzând de Stat, ci
sunt mai mult școli particulare,
și numai titlurile se obțin cu oare-
care condițiuni. Așa de exemplu:
medicina se face în școli anexate la
spitale cu totul autonome; un
spital are 4 — 5 sute studenți,
un număr de profesori și 6 — 7 sute
bolnavi. Studenților li se dă tot
ce le trebuie din școală, și de aci
ei n'au nevoie să se unească, pen-
tru ca împreună să facă față la
nevoi. Cu atât mai mult, că se
pare că șeracilor nu le dă mâna
să ajungă la aceste studii, de oare
ce au de plătit taxe enorme pen-
tru ele; bună oară pentru medi-
cină plătesc peste 3000 fr. pe an.

Las la o parte societățile de
studenți de mai mică importanță
din alte țări.

Cred bine însă a cita aci câte-va
din ziarele studentești, — afară de
Anuare —, care știu că ese regulat
astăzi: iată-le: *L'Université de
Paris*; *VU. de Lyon*; *de Provence*,
Bul. de l'assoc. de Montpellier; *Jour-
des étud. de Bruxelles*; *Minerva și
Vox Studiosorum* (olandeze); *La A-
cademia* (Barcelona) *O Rebate An-
to*; și alte 9 din Lisboa, Por-

CASA DE SCHIMB „MERCURUL ROMAN” MICHAEL EL. NAHMIAS București, strada Lipscani No. 51

Table with columns: Valori, Comp., Vinde. Lists various financial values and exchange rates.

Masini de cusut ORIGINALE SINGER THE SINGER MFG. CO NEW-YORK. Advertisement for Singer sewing machines.

Bicyclette Militair „Securitas” N.1. Advertisement for a military bicycle.

Librarie si Papetarie B. MARGARETHE. Advertisement for a bookstore and stationery shop.

Table with columns: Losuri, Castig, princip. Lists lottery results and prizes.

BALSAM DE VIAȚA al D-rului ROSA. Advertisement for a medicinal balm.

Pianine de la cel mai renumite fabrica. Advertisement for pianos.

M. Weissmann. Advertisement for an agency and commission business.

ANUNCIU. Public notice regarding property and legal matters.

ALIFIE UNIVERSALA DE PRAGA. Advertisement for a universal remedy.

B. APA minerala purgativa din țară. Advertisement for mineral water.

Libraria Alex. Degenmann. Advertisement for a bookstore.

Garantie pe 5 ani. Advertisement for sewing machines with a 5-year warranty.

ALBERT BAUER, Constructor de mori. Advertisement for a mill constructor.

PRIMA FABRICA de CRAVATE in Romania. Advertisement for a cravat factory.

Important pentru FUMĂTORI „LA PATRIE” Marseillesa. Advertisement for French cigarettes.

N. MISCHONZNIKY BUCURESCI. Advertisement for a music instrument dealer.

Casa de schimb „Mercurul Român” MICHAEL EL. NAHMIAS. Advertisement for an exchange house with a list of obligations.

Societatea anonima de Basalt artificial si de Ceramica de la Cotroceni. Advertisement for a ceramic and basalt company.